

peratia me mana taua mokete, i runga i nga aronga katoa ano mehemea nei e hara te kai-tuku mokete i te Maori, a hei reira kaua o whaimana nga here nga arai nga tikanga ranei o "Te Ture Kooti Whenua Maori, 1894," o tetahi atu Ture ranei e pa ana ki nga whenua Maori, ki nga whenna ranei e whai take ana nga Maori, ahakoa takoto ke etahi kupu o aua Ture:

A notemea ko Hira Parata, o Waikanae, Takiwa Porowintanga o Werengitana, Tominiona o Niu Tireni, he tangata kua motuhake ki a ia te poraka whenua te pihi whenua ranei kua huaina kua ata whakaaturia i roto i te Kupu Apiti ki tenei, a kua tono ia kia whakaaetia ia kia mokete i taua poraka whenua:

A notemea i runga i tetahi tiwhikete i tuhia i te tekau ma iwa o nga ra o Akubata, kotahi mano e iwa rau ma iwa, i raro i te ringa o Walter Edward Rawson, he Tati no te Kooti Whenua Maori o Niu Tireni, me te hiiri o taua Kooti, whakataua ana ko taua Hira Parata, e whiwhi ana, haunga ia to whenua e meatin nei kia moketetia, i etahi atu whenua e rahi ana hei oranga mona:

Na reira, ko His Excellency te Kawana o te Tominiona o Niu Tireni, i runga i te whakahaerenga me te whakatutukitanga i nga kaha me nga mana kua whakawhiwhia ki a ia e taua Ture, a i runga hoki i te tohutohu me te whakaae a te Kaunihera Whiriwhiri o taua Tominiona, tenei ka whakamana i taua Hira Parata ki te mokete, i nga whenua e ata whakaaturia nei i roto i te Kupu Apiti ki tenei ki te Tari a te Kawanatanga Tuku Moni Nama ki nga Kai-noho Paamu, i te mea he tari tuku moni nama tera na te Kawanatanga pera me te mea kua kia ake nei.

KUPU APITI.

KATOA tera pihi tera wahi wheueua ranei, kei roto i te Takiwa Porowintanga o Werengitana, tona nui e 548 nga eka, nui atu iti iho ranei, ara ko te toenga katoa o te whenua kaore ano i whakawhitingia, e mohiotia ana ko Tekiona 78, Ngarara West A (haunga ia nga eka e mohiotia ana ko te Taone o Waikanae, kua kapea tera ki waho) ara ko tetahi wahi o te whenua e mau nei i roto i te Tiwhikete Taitara, Pukapuka 105, wharangi 108, o te Pukapuka rehita o te Takiwa o Werengitana.

J. F. ANDREWS,
Karaka o te Kaunihera Whiriwhiri.

Whakamana i te Poari Whenua Maori ki te tuku i te Whenua i runga i te hoko i te rihi ranei i raro i "Te Ture Whakanohonoho Whenua, 1907."

PLUNKET, Kawana.

O T A A T E K A U N I H E R A .

I te Tari o te Kawanatanga, Poneke, i tenei te ono o nga ra o Hepetema, 1909.

Tu ana i reira:

KO TE HONORE JAMES CARROLL, HEI TUMUAKI MO TE KAUNIHERA.

NOTEMEA i runga i te Ota Kaunihera i tuhia i te wha o nga ra o Akuhata, kotahi mano e iwa rau ma waru, ko nga poraka ko nga wahi whenua ranei e mohiotia ana ko Rakautatahi Nama 1L, 2B (paanga i roto), 3B Nama 1, 3B Nama 2, 3B Nama 3A, 3B Nama 3B, me 5B (ka huaina ratou katoa i raro nei ko "tauu whenua"), kua panuitia kia taka ki raro i Wahi 1 o "Te Ture Whakanohonoho Whenua Maori, 1907":

A notemea kua whakaritea e tekiona tekau-ma-whitu o "Te Ture Whakatikatika i nga Ture Whenua Maori, 1908,"

mo rga whenua kua peratia te whakahaere me era kua huaina i runga ake nei, ka ahei te Kawana i runga i te Ota Kaunihera ina tohutohungia e te Poari o te Takiwa kei reira te poraka e takoto ana, mo ia keehi e maharatia ana e ia kaore e ahei kaore ranei e pai mo te taha ki te iwi katoa mo te taha ranei ki nga Maori no ratou te whenua kia riterite tonu te wehewehenga o taua poraka i runga i nga huarahi kua whakaritea e tekiona tekau-ma-tabi o "Te Ture Whakanohonoho Whenua Maori, 1907," ki te whakamana kia wehewehaea taua poraka i runga i tetahi atu tu ahua wehewehenga, ki te whakamana ranci i te katoa o taua poraka kia tukua i runga i te hoko i te rihi ranei:

A notemea kua tohutohu mai te Poari Whenua Maori o Ikaroa he mea pai me tuku i runga i te hoko te taha nui o taua poraka:

Na reira, i runga i te whakahaerenga me te whakatutukitanga o nga mana mo taua mahi kua whakataua ki a ia, ko His Excellency te Kawana o te Tominiona o Niu Tireni, i runga i te tohutohu me te whakaae a te Kaunihera Whiriwhiri o taua Tominiona, tenei ka whakamana kia wehewehaea taua whenua i runga i tetahi tikanga e taea ai etahi wahi o taua whenua e mohiotia ana ko Wahanga 5 me 6 o Rakautatabi Nama 1L, tona nui 1,984 nga eka 12 nga paati, nui atu iti iba ranei, k.a tukua i runga i te hoko, a ko te toenga o taua whenua kia tukua i runga i te rihi.

J. F. ANDREWS,
Karako o te Kaunihera Whiriwhiri.

Panuitanga kua taka Etahi Whenua Maori ki raro i Wahi II o "Te Ture Whakanohonoho Whenua Maori, 1907."

PLUNKET, Kawana.

I te Ta-i o te Kawanatanga, i Poneke, i tenei te ono o nga O T A A T E K A U N I H E R A .
ra o Hepetema, 1909.

Tu ana i reira:

KO TE HONORE JAMES CARROLL, HEI TUMUAKI MO TE KAUNIHERA.

NOTEMEA ko te Komihana e whakahuatia ana i roto i tekiona rima-tekau-ma-wha o te "Ture Whakanohonoho Whenua Maori, 1907," kua ripataki ki te Kawana ko etahi whenua Maori, ara, ko nga whenua Maori e whakaaturia nei i roto i te Kupu Apiti ki tenei, me rahui hei mahinga hei nohoanga mo nga Maori:

Na reira, i runga i te wbakatutukitanga o nga mana kua whakawhiwhia ki a ia mo taua mahi e taua tekiona rima-tekau-ma-wha, ko His Excellency te Kawana o te Tominiona o Niu Tireni, i rungi i te kupu whakaatu me te whakaae a te Kaunihera Whiriwhiri o taua Tominiana, tenei ka panui ko nga whenua Maori e whakaaturia nei i roto i te Kupu Apiti ki tenei, me taka ki raro i Wahi II o taua Ture atu ano i te ra i whakaputaina ai tenei Ota a te Kaunihera.

KAPU ATITI.

Te Ingoa o te Poraka.	Nga Eka.	Takiwa Ruri.
Oropi Nama 2 ..	600 0 00	Otanewainuku.
Waoku Nama 3 ..	500 0 00	Otanewainuku.

J. F. ANDREWS,
Karako o te Kaunihera Whiriwhiri.